

Recensions

“Sucesiones por causa de muerte y entorno digital: entre reglas de transmisión y tutela de la identidad”

BARBA, VINCENZO,
Atelier, Barcelona, 2026

JAVIER SERRANO COPETE

Notari de Barcelona
Professor associat de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra
Professor col·laborador de la Universitat Oberta de Catalunya
Director de La Notaria

Colección
Esenciales del Derecho civil

Vincenzo Barba

SUCESIONES POR CAUSA DE MUERTE Y ENTORNO DIGITAL:

ENTRE REGLAS DE TRANSMISIÓN Y TUTELA DE LA IDENTIDAD

Prólogo
Sergio Cámara Lapuente

 Atelier
LIBROS JURÍDICOS

El dret de successions, com qualsevol altra disciplina jurídica, és un instrument que es projecta sobre una realitat, per definició, sempre canviant. L'auge de la informàtica en els darrers dos segles (XX i XXI), juntament amb l'«empremta digital» cada vegada més present, fa que la regulació successòria de qualssevol dels assumptes que dels entorns digitals se'n deriva sigui imprescindible, i no un mer brindis intranscendent «a allò que és nou», que és, en essència, quelcom amb una aplicabilitat o contingut escassos.

El testament digital, que no el testament electrònic, ha arribat per quedar-se i és una clàusula testamentària, no necessàriament un document específic, si més no a Catalunya (si bé podria existir, fins i tot, el codicil digital), que la manera de fer notarial mateixa exigeix incloure en qualsevol testament.

L'obra que aquí es ressenya (i la lectura de la qual, encaridament, es recomana), la nova producció de Vincenzo Barba: «*Sucesiones por causa de muerte y entorno digital: entre reglas de transmisión y tutela de la identidad*», és una monografia pertinent, profunda i inexcusable en endavant, que ens endinsa, amb els millors materials i la doctrina més actualitzada (utilitzant sempre el Dret comparat i

integrant, de forma seriosa, sentida i pertinent, els drets espanyol i italià), en un dels temes més actuals i socorreguts del dret de successions europeu en el seu conjunt.

Com bé diu Cámara Lapuente al seu pròleg, i m'uneixo especialment a la seva consideració, el professor Barba és el més espanyol dels nostres juristes italians favorits (membre del Consell editorial d'aquesta revista) i algú caracteritzat per una generositat i bonhomia encomiables, que es desprenen, tot i que sigui exemple d'això en un grau gens menyspreable, de la publicació mateixa de la seva monografia en obert i gratuïtament, a través del sistema d'Open Access, que tan sortosament està implantant l'editorial barcelonina Atelier.

El llibre consta de quatre capítols: un primer capítol dedicat a «*L'empremta digital després de la mort: entre identitat personal i transmissió hereditària*», un segon dedicat a «*L'herència digital*», un altre a la «*Identitat digital*» i un darrer capítol dedicat a les «*Conclusions*». Les distincions clau de la problemàtica en l'assumpte es trasllueixen en tota l'obra, i no només en la molt pertinent distribució dels temes.

És una monografia pertinent, profunda i inexcusable en endavant, que ens endinsa, amb els millors materials i la doctrina més actualitzada

Així, Barba parla, de forma molt clara, de quins elements poden ser susceptibles de transmissibilitat, sense limitar-se només als elements netament patrimonials, i, alhora, fa una pròdiga dissecció, i classificació, de quins són aquests elements que hem d'entendre inclosos en l'anomenat «patrimoni digital», i quins altres

són aquells que s'han de considerar des d'un altre prisma (en la lluita perpètua, molt especialment en aquest àmbit digital, entre el que és netament successori i el que és, sens dubte, matèria contractual), en què sempre es privilegia, en paraules del mateix autor: «*un equilibri normatiu que asseguri la conservació del valor econòmic sense sacrificar la dignitat i la privadesa de l'individu més enllà de la seva vida*».

El vademècum quasi omnicomprensiu que l'autor fa de tot element susceptible, o no, o amb matisos, de successió digital al segon capítol és de tal calibre i magnitud que assoleix l'«or virtual» dins de *World of Warcraft*, de manera tan sistemàtica que arribaria a espantar el més savi mag d'Azeroth.

Com ja destaca Cámara al seu pròleg, són característiques les tesis que l'autor esgrimeix, des del seu punt de vista, en relació amb la

prevalença de la distinció al voltant dels actes d'última voluntat (més que la distinció entre actes *inter vivos* i *mortis causa*), i les seves propostes per implementar la figura clàssica de la marmessoria continental (fins i tot en el seu parent *executor* arribat el cas, gosaria dir) també i, molt especialment, en el context de la successió digital (vegeu el mandat *post mortem ad exequendum* que a Itàlia s'admet i que és de dubtosa, i debatuda, admissió a Espanya, potser, des d'un punt de vista massa ancorat en una mania pàtria allunyada de la utilitat pràctica actual desitjable).

En definitiva, ens trobem davant d'una obra que sintetitza, de forma generosa, però en el nombre de pàgines suficient per no invocar cap rastre de vagància o pesadesa lectora, una de les matèries més fascinants del panorama civil actual, i brinda a la comunitat, de manera gratuïta, una bella i treballada monografia que des d'aquí recomanem. ■

